

12 [17] 2022

EESTI KUNSTIMUUSEUMI TOIMETISED

PROCEEDINGS OF THE ART MUSEUM OF ESTONIA

Uurimusi Eesti Kunstimuseumi kogudest II
Papers on the Collections of the Art Museum of Estonia II

12 [17] 2022

EESTI KUNSTIMUUSEUMI TOIMETISED

PROCEEDINGS OF THE ART MUSEUM OF ESTONIA

Uurimusi Eesti Kunstimuuseumi kogudest II
Papers on the Collections of the Art Museum of Estonia II

 EESTI KUNSTIMUUSEUM

TALLINN 2022

Esikaanel: Vello Vinn. Lend. Detail. 1977. Sõõvitus. Eesti Kunstimuuseum
On the cover: Vello Vinn. Flight. Detail. 1977. Etching. Art Museum of Estonia

Ajakirjas avaldatud artiklid on eelretsenseeritud.
All articles published in the journal were peer-reviewed.

Toimetuskolleegium / Editorial Board:

Kristiāna Ābele, PhD (Lāti Kunstiakadeemia, Riia / Art Academy of Latvia, Riga)
Natalja Bartels, PhD (Venemaa Kunstide Akadeemia, Moskva / Russian Academy of Arts, Moscow)
Ēva Forgács, PhD (Disainikolledž Art Center, Pasadena, USA / ArtCenter College of Design, Pasadena, USA)
Roman Grigorjev, PhD (Riiklik Ermitaaž, Peterburi / State Hermitage Museum, St. Petersburg)
Sirje Helme, PhD (Eesti Kunstimuuseum, Tallinn / Art Museum of Estonia, Tallinn)
Kadi Polli, PhD (Eesti Kunstimuuseum, Tallinn / Art Museum of Estonia, Tallinn)
Elina Räsänen, PhD (Helsingi Ülikool, Soome / University of Helsinki, Finland)

Peatoimetaja, koostaja / Editor: Ivar-Kristjan Hein

Keeletoimetajad / Language editors: Ester Kangur (eesti keel / Estonian), Richard Adang (inglise keel / English)

Tõlkijad / Translators: Juta Ristsoo, Kadi Sutter, Peeter Talvistu (eesti-inglise / Estonian-English)

Kujundus / Graphic design: Mari Kaljuste (makett / design), Tuuli Aule (küljendus / layout)

Trükk / Printed by: Printon

Eesti Kunstimuuseum / Art Museum of Estonia
Weizenbergi 34 / Valge 1, 10127 Tallinn, Eesti / Estonia
kunstimuuseum.ekm.ee

Täname / Acknowledgements:

© Väljaandja Eesti Kunstimuuseum 2022

© Published by the Art Museum of Estonia 2022

© Tekstide autorid / Authors of the texts

© Teoste ja fotode autorid või autoriõiguste valdajad / Artists and photographers or copyright holders of the artworks and photographs

ISSN 1736-5503

ISBN 978-9949-687-43-5

Sisukord / Contents

Ivar-Kristjan Hein

- Saateks 7
- Foreword 10

ARTIKLID / ARTICLES

Elnara Taidre

- Vello Vinna graafiline poetika keele- ja pildisfääri piiril.
Mõned dešifreerimiskatsed 15
- *The Graphical Poetics of Vello Vinn on the Border Between the Spheres of Language and Imagery: Some Attempts of Deciphering* 29

Mai Levin

- August Janseni rahvusromantism muutuvate aegade kontekstis 52
- *August Jansen's National Romanticism in the Context of Transformations* 61

Mari-Liis Krautmann

- Natsionaalsotsialistlik kunstiideoloogia. Baltisaksa ja saksa kriitiku puutepunkt Eesti kunstiväljal 79
- *National Socialist Art Ideology: The Point of Contact Between Baltic German and German Criticism in the Estonian Art Field* 91

Triin Kröönström, Kadi Polli

- Carl Sigismund Waltheri maal „Bluhmi maja interjöö Tallinnas“ 110
- *Carl Sigismund Walther's Painting Interior of the Bluhm House in Tallinn* 118

Alar Nurkse

- Johann Köleri loomingu valitud maalide alusjoonistuste tehnikast 130
- *About the Underdrawing Technique in Selected Paintings by Johann Köler* 144

Mai Levin

- *Corrigenda*. Täiendusi ja parandusi Johann Köleri monograafiaale 169
- *Corrigenda: Additions and Corrections to the Monograph on Johann Köler* 176

Autorid / *Authors* 186

Varem ilmunud / *Previously Published* 190

SAATEKS
FOREWORD

Saateks

Käesolev Eesti Kunstimuuseumi Toimetiste number võtab tähelepanu alla muuseumi kogude uurimist käsitlevad artiklid. Iga muuseumi eneserefleksioonis on vajalik perioodiline kokkuvõte tehtud töödest, näitustest, kogudes olevatest teostest ja publitseeritud trükistest. See aitab seada sihid uute uurimissuundade ja tegevuste jaoks. Eesti Kunstimuuseumi kogud on ulatuslikud ning paratamatult on ilmunud artiklite lähtekohtadeks siin kirjutavaid kuraatoreid, koguhoidjaid ja konservaatoreid paeluvad teemad. Need ei kajasta muuseumi kogude olemust tervikuna, pigem tõstavad artiklid üksikute näidetena esile laiema aineringi ja muuseumi uurimistöös olulised perioodid, kaudselt ka kogude täiendamise põhimõtete alused.

Muuseumi kogude uurimisele keskendunud numbreid on ilmunud ka varem – viimane 2018. aastal. Selle toimetajad Kersti Kuldna-Türkson ja Ulrika Jõemägi kirjeldasid muuseumi kogude uurimise seisukohast koostatud väljaandeid kui pikaajast traditsiooni muuseumi tegevuses, mis alguses ebaregulaarsete, hiljem perioodiliste trükistena on aidanud kaasa kogude mõtestamisele. Ka käesolev number kannab edasi muuseumi kirjastatud jätkuväljaannete traditsiooni.

Numbri fookuses on seekord kolme kunstniku looming. Kõik nad on olnud tuntud ja ainulaadse kunstnikukäekirjaga isiksused.

Elnara Taidre võtab vaatluse alla Vello Vinna unikaalselt vaimuka graafika kujundi-keele. Vinna looming tõusis uuesti suurema tähelepanu alla 2019.–2020. aastal toimunud näitustel Tallinna Kunstihoones, Tartu Kunstimajas ja Kumu kunstimuuseumis. Tema graafiliste lehtede mahukad retrospektiivnäitused on inspireerinud paljusid noorema põlvkonna kunstnikke looma uusi teoseid, milles Vinna algse graafika absurdihuumor leiab tõlgenduse kaasaja kunstile omases formaadis. Autor mõtestab artiklis Roland Barthesi pakutud mudeli abil lahti Vinna kujundiloomemethodit, milles sõna ja pildi kasutamine teoste tähenduslike allegooriate ja metafooride loomisel on eesti kunstis ainulaadne.

Mai Levini artikli teema puudutab August Janseni loomingut väga kitsast löiku: riigi ühe esindushoone interjööri täiendamist dekoratiivsete lünettmaalidega, mille konkursi võitjaks Jansen kuulutati, ent mis jäid arvatavasti supraportidele lisamata ning jõudsid lõpuks muuseumi kogusse. 2013. aastast on maalid nendele mõeldud asukohas Toompea

lossi Valges saalis kunstiajaloolise näituseeksperimenti raames eksponeeritud. Artikkel avab põhjalikumalt maalide kultuuriloolise tausta kunstniku juugendstiili mõjutustega uusklassitsismist lähtuva rahvuseetoloogilis-rahvusromantilise loomingu kontekstis. Kunstiteoste uuesti tõlgendamine ja ümbertõlgendamine on kunstiajalookirjutuse vältimatult paratamatu osa ning muuseumi kui mäluasutuse, mis materiaalse pärandi kõrval säilitab ka vaimset pärandit, oluline töömeetod.

1930. aastate lõpu ja 1940. aastate totalitaarsete ideoloogiate kajastumisest Eesti kunstikriitikas kirjutab **Mari-Liis Krautmann**. Ta võrdleb 1930. aastate lõpul aktiivselt ajakirjanduses oma seisukohti väljendanud baltisaksa kunstikriitiku tekstides avalduvaid ideoloogilisi tõekspidamisi 1940. aastate esimesel poolel Eestis tegutsenud saksa kriitiku arvamustega. Kuigi teema võib tunduda ajalooliselt turvaline, väljendub siin ka nüüdisaegne problemaatika. Mõnel juhul allutatakse kunstnikud ideoloogilisele survele repressiivsete sunnimeetmetega, teisalt võib surve olla ka pealetükkimatu, ent mõjutada kunstnikku tema loomevalikutes.

Muuseumi kogude täienemist puudutab **Kadi Polli** ja **Triin Krõonströmi** artikkel Carl Sigismund Waltheri maalist, millel võib näha Tallinna linnakodaniku Hermann Bluhmi ja tema naise Sophia maja interjööri. Teos on haruldaselt kõnekas selles säilinud ajalooliste andmete tõttu kujutatud isikute ja elamu kohta, erinedes enamikust 19. sajandil loodud teostest rikkalikult tuvastatava kultuurikonteksti poolest. Tööle lisab väärtust ka artiklis esitatud metaanalüüs maalipinna illusoorse ruumis kujutatud graafilistest lehtedest. Maal on seekaudu ka dokument, mis jäädvustab ajastu linnakodanike tähtsava huvi kunstikogude loomisel. Toetudes kunstiteosele kui autentsele oma aega kirjeldavale allikale ja ulatuslikele arhiiviuuringutele, tutvustab artikkel tähelepanu äratava maali jõudmist muuseumikogusse ning selle loomise üksikasju värvikate detailidega.

Kogumiku lõpetavad kaks artiklit Eesti kunstiajaloo suurkuju Johann Köleri loomingu ja eluloost. **Alar Nurkse** võtab oma artiklis kokku rohkem kui paarikümne aasta vältel tehtud tehnilised uuringud Köleri maalide kohta. Artikli autori tähelepanu on pälvinud Köleri maalide alusjoonistused, mille tõlgendamine avab kunstniku loomingu uurimisel uue tähendusvälja. Senised konserveerimisalased uuringud on keskendunud üksikute teoste tõlgendamisele, ent käesolev artikkel vaatleb kunstniku loomepärandit nii žanrite kui ka tööde gruppide kaudu. Analüüsides maali värvikihtide alla peidetud kompositsiooni loomise jälgi, rõhutab artikkel teoste erisuguseid modaalsusi, portreede maalimist poseeriva modelli või portreefoto järgi, maastikumaali loomist vahetus kontaktis kujutatuga või selle valmimist ateljeevaikuses.

2019. aastal ilmus Eesti Kunstimuuseumi kirjastuses **Mai Levini** sulest mahukas Johann Köleri monograafia. Iga uurimistöö pole aga kunagi lõplik, ilmsiks tulevad uued andmed täpsustavad varem esitatud seisukohti ja avardavad elulooliste seikade tõlgendusruumi. Monograafia autori palvel avaldab ajakiri käesolevas numbris raamatusse jõudnud faktiivide parandused, elulooliste andmete täpsustused ja monograafiast välja jäänud täiendused.

Kogumiku artiklid annavad üksikteemade kaudu ülevaate muuseumile tähtsatest uurimissuundadest: 19. sajandi baltisaksa kunst ja akadeemilise kunstihariduse saanud esimesed eestlastest kunstnikud, kellele lisanduvad 20. sajandi alguse sõdadevahelisel perioodil tegutsenud loojad ning lõpuks veidralt nihestunud ideoloogilise survega nõukogude kunsti maailm. Kindlasti ei hõlma artiklid kõiki muuseumile olulisi uurimisteemasid, kuid väljande formaat ja regulaarsus võimaldavad ka teiste, käesolevas numbris tähelepanu alt välja jäänud ainesele pühendatud artiklite publitseerimist.

Ivar-Kristjan Hein

Eesti Kunstimuuseumi Toimetiste peatoimetaja

Foreword

The current issue of the *Proceedings of the Art Museum of Estonia* focusses on the study of the museum's collections. For self-reflection, every museum periodically needs to review its work – the exhibitions organised, the items found in their collections, and the publications issued – as this helps set new directions for activities and research. The collections of the Art Museum of Estonia are extensive, so the articles included in this compilation necessarily stem from the interests of the curators, collection keepers and conservators who have written them. They do not reflect the nature of the museum's collections as a whole but rather provide individual examples on wider topics, important periods in research and, indirectly, on the underlying principles of supplementing the collections.

Issues of the *Proceedings* with a focus on the study of the museum's collections have also been published before, with the most recent one in 2018. Kersti Kuldna-Türkson and Ulrika Jõemägi, the editors of the volume, emphasised in their foreword that the issues of the *Proceedings* which dealt with the study of the collections had been a long-standing tradition, first as irregular and later as periodical publications to help disseminate the knowledge and interpret the museum's collections. The current issue of the *Proceedings* continues this tradition of serial publication with the focus on the works of three artists who are all well-known creators with their own recognisable artistic styles.

Elnara Taidre looks at the uniquely witty imagery in Vello Vinn's prints. Vinn's oeuvre came back into the spotlight in 2019–2020 at the exhibitions held in the Tallinn Art Hall, Tartu Art House and the Kumu Art Museum. The extensive retrospectives of his prints have inspired many artists from younger generations to create new works of art in which the original absurd humour of Vinn's prints is redefined in formats characteristic of contemporary art. With the help of a model suggested by Roland Barthes, the author of the article interprets Vinn's creative method, which is unique in Estonian art for the use of words and images to create meaningful allegories and metaphors.

Mai Levin's article deals with a narrow segment of August Jansen's oeuvre. Namely, Jansen won the contest for lunette paintings to decorate the interior of a government building, but the paintings were most likely never added over the doors and thus ended up in the museum. As of 2013, the paintings are in their intended location in the White Hall of

Toompea Palace, on display as part of an experimental art historical exhibition. The article describes the cultural-historical background of the paintings in the context of the artist's oeuvre, which was mostly based on classicising style, with influences from Art Nouveau, national mythology and national romanticism. The redefinition and reinterpretation of works of art are necessary and unavoidable parts of art historical writing, and important parts of the work of an art museum which is tasked with the preservation of both mental legacy and the material heritage.

Mari-Liis Krautmann writes about the coverage of totalitarian ideologies of the late 1930s and 1940s in Estonian art criticism. She compares the ideological convictions of a Baltic German art critic who actively expressed his points of view in newspapers at the end of the 1930s to the opinions of a German critic who worked in Estonia in the first half of the 1940s. Even though the subject matter may seem historically safe from our point of view, the article includes some issues that are still relevant. In some cases, artists were subjected to ideological pressure through various acts of repression, although the pressure could also be more subtle, yet still seriously affect artists in their creative choices.

Concerning the supplementation of museum collections, **Kadi Polli** and **Triin Krõonström** have written an article on a painting by Carl Sigismund Walther, which depicts the interior of the home of a Tallinn burgher, Hermann Bluhm, and his wife Sophia. The work of art is unusually informative due to the preserved historical data on the characters and the dwelling depicted in it, standing apart from other 19th-century works due to its easily identifiable cultural context. The painting gets additional value from a meta-analysis included in the article on the prints created in the illusionary space of the work of art. Thus, the painting serves as a record of the city bourgeoisie's growing interest in collecting art. Based on the work of art as an authentic record of its time and on thorough archival research, the article describes in colourful detail how the noteworthy painting ended up in the museum and how it was created.

The compilation concludes with two articles on the life and works of one of the renowned masters of Estonian art, Johann Köler. **Alar Nurkse's** article summarises more than two decades' worth of technical research on Köler's paintings. The author has worked on the underdrawings in Köler's paintings, which open up new horizons in the interpretation of the artist's oeuvre. So far, conservation studies have centred on single works of art, but in this article the author looks at the artist's legacy in different genres and groups of work. By analysing the traces of composition drawings under layers of paint, Nurkse is able to point out various modalities of the analysed pieces, showing differences in whether a portrait was painted from a posing model or from a portrait photo, or whether a landscape painting was created in direct contact with the depicted scene or was completed in the silence of a studio.

In 2019, the Art Museum of Estonia published a comprehensive monograph on Johann Köler, written by **Mai Levin**. We are aware that no research is ever final and new information is unearthed all the time which adds to previous knowledge and expands the potential interpretations of the facts of an artist's life. Thus, on the request of the author

of the monograph, we here publish corrections of some factual mistakes made in the book, and add some biographical data and supplemental information that was left out of the book.

The articles in this compilation give an overview of important research topics in the museum: the Baltic German art of the 19th century and the first Estonian artists to receive academic art education, creators who were active in the interwar period, and the Soviet art world with its strangely distorted ideological pressures. The articles definitely do not cover all of the research topics relevant to the museum, but the format and regularity of the *Proceedings* allow for the publication of articles on a variety of topics in coming issues.

Ivar-Kristjan Hein

Editor-in-chief of the *Proceedings of the Art Museum of Estonia*

Autorid Authors

Mari-Liis Krautmann on Eesti Kunstimuseumi graafika abikogu hoidja. 2017. aastal kaitses ta Eesti Kunstiakadeemias bakalaureusekraadi kunstiteaduse erialal ning 2019. aastal Tallinna Ülikoolis magistrikaadi kaasaegse meedia erialal. Praegu on ta Eesti Kunstiakadeemia doktorant, uurimisteemaks baltisaksa kunstikriitika suhe Eesti kunstiteaduse ja kriitikaga. Ta on avaldanud artikleid perioodikas ning kureerinud näitused „Kevade kadunud mudilasparved“ (kunstnikud Liina Siib ja Vive Tolli, Paide Muusika- ja Teatrimaja, 2019) ning „Erna Kreischmann. Baltisaksa modernisti oma ruum“ (koos Eha Komissaroviga, Kumu kunstimuseum, 2021).

Mari-Liis Krautmann is the Keeper of Research Support for the Prints and Drawings Collection at the Art Museum of Estonia. In 2017, she defended her bachelor's degree in art studies at the Estonian Academy of Arts, and in 2019 she defended her master's degree in the field of contemporary media at Tallinn University. Currently a PhD student at the Estonian Academy of Arts, her research topic is the relationship between Baltic German art criticism and Estonian art and criticism. She has published articles and curated exhibitions *Spring's Lost Flocks of Children* (artists Liina Siib and Viive Tolli, Paide Cultural Centre, 2019) and *Baltic German Modernist Erna Kreischmann: A Room of Her Own* (with Eha Komissarov, Kumu Art Museum, 2021).

Triin Krõonström on Tallinna Linnaarhiivi teabe- ja uurimistöö peaspetsialist. 2007. aastal kaitses ta magistrikaadi Tartu Ülikoolis väitekirjaga „Reisimisest läbi Eesti ja Põhja-Liivimaa Venemaale. 16. sajandi teise poole ja 17. sajandi reisikirjade põhjal“. Praegu on ta Tartu Ülikooli doktorant, uurimisteemaks vaesus varauusaegses Tallinnas. Ta osales ajaloolasena projektis „Christian Ackermann, Tallinna Pheidias, ülbe ja andekas“ (2020). Ta on avaldanud artikleid haridusloost ja linlase eluolust ning koostanud näitusi, sealhulgas „Tallinna valikud, ANNO 1558–1561“ (2011); „Tallinn – maailma naba?“, Tallinna Linnaarhiivi näitus Eesti Ajaloomuuseumi Suurgildi hoones (2011) ja „Ajalugu arhiivis“, Tallinna Linnaarhiivi püsinäitus (2012). Ühtlasi on ta teinud kaastööd neljakõitelisele väljaandele „Tallinna ajalugu“, olles ka selle pilditoimetaja.

Triin Krõonström is the Chief Specialist for Information and Research at the Tallinn City Archives. She defended her master's dissertation, *About Travelling Through Estonia and Northern*

Livonia to Russia. Based on Travelogues from the Second Half of the 16th Century and the 17th Century, in 2007. Currently a doctoral student at the University of Tartu, she is researching poverty in Tallinn during the Early Modern Age. She participated as a historian in the project *Christian Ackermann: Tallinn's Phidias, Arrogant and Talented* (2020). She has published articles on the history of education and the living conditions of townspeople, and has organised exhibitions, including *Tallinn's Choices, ANNO 1558–1561* (2011); *Tallinn: the World's Navel?*, a Tallinn City Archives exhibition at the Tallinn History Museum's Great Guild Hall (2011) and *History in the Archives*, the permanent exhibition of the Tallinn City Archives (2012). She collaborated on the four-volume *History of Tallinn*, and is also the publication's picture editor.

Mai Levin on Eesti Kunstimuuseumi peaspetsialist. Ta lõpetas 1967. aastal Tartu Ülikooli kunstiajaloolasena. Ta on töötanud Eesti Kunstimuuseumis alates 1961. aastast: olnud teadur, graafikaosakonna juhataja, teadusdirektor. Ta on tegelnud peamiselt Eesti 20. sajandi kunstiloo ja siinse modernse kunsti arengüküsimustega. Samuti on ta oma uurimis- ja näitustegevuses keskendunud nii Eesti kui ka Lääne-Euroopa maalile ja graafikale. Levin on põhjalikult uurinud Johann Köleri ja Eduard Wiiralti loomingut. Ta on koostanud arvukalt näitusi, avaldanud katalooge, monograafiaid ja teadusartikleid ning teinud kaastööd koguteosele „Eesti kunsti ajalugu“.

Mai Levin is Chief Specialist at the Art Museum of Estonia. She graduated from the University of Tartu as an art historian in 1967, and has worked at the Art Museum of Estonia since 1961, as a researcher, Head of the Prints and Drawings Department, and Director of Research. She has mostly dealt with the history of Estonia art in the 20th century and issues related to the development of Estonian modern art. In her research and exhibition activities, she has also focused on Estonian and Western European paintings and graphic art. Levin has thoroughly studied the works of Johann Köler and Eduard Wiiralt. She has organised numerous exhibitions, published catalogues, monographs and research papers, and contributed to the multi-volume series *History of Estonian Art*.

Alar Nurkse on Eesti Kunstimuuseumi maalikunsti konservaator. 1987. aastal kaitses ta diplomitöö öli- ja temperamaali konserveerimisest Ilja Repini nimelises Kunstiinstituudis Peterburis. Alates 1987. aastast on ta töötanud Eesti Kunstimuuseumis, 2000–2008 oli konserveerimisosakonna juhataja. Ta on tehniliste meetoditega uurinud Johann Köleri loomingut, Kadrioru kunstimuuseumi Madalmaade kogu kunstitehnilist ajalugu, Niguliste muuseumi altarietaableid ja õlimaalide puitaluseid. Nurkse on esinenud konserveerimisalastel konverentsidel, avaldanud artikleid ja kureerinud näituse „Iluraam – raami ilu“ Adamson-Ericu muuseumis (koos Sirje Sääre ja Ülle Kruusiga, 2008). Ta on teostanud näitustel „Bosch & Bruegel. Ühe maali neli jälge“ (Kadrioru kunstimuuseum, 2011) eksponeeritud maali „Kaubitsejate ja rahavahetajate templist väljaajamine“ ning „Aivazovski. Ideaali otsinguil“ (Kadrioru kunstimuuseum, 2018) eksponeeritud maali „Vaade Vesuuvile päev enne vulkaanipurset“ konserveerimise ja uuringud. Ta on Eesti Kunstiakadeemia külalislektor, juhendades ühtlasi maalitehnika ja -tehnoloogia ajaloo praktikume, ning Eesti Muuseumiühingu ja Rahvusvahelise Muuseumide Nõukogu (ICOM) liige.

Alar Nurkse is a Conservator of Paintings at the Art Museum of Estonia. In 1987, he defended his thesis on oil and tempera painting conservation at the Ilya Repin Art Institute in St. Petersburg. He has worked at the Art Museum of Estonia since 1987, and in 2000–2008 he was the Head of the Conservation Department. Using technical methods, he has studied the works of Johann Köler, the history of the artistic technique of the entire Netherlandish collection of the Kadriorg Art Museum, the altarpieces of the Niguliste Museum and the wooden bases of oil paintings. He has given presentations at conservation conferences, published articles and curated the exhibition *Beautiful Frame – Frame's Beauty* at the Adamson-Eric Museum (with Sirje Säär and Ülle Kruus, 2008). He examined and conserved the painting *Expulsion of the Merchants and Money Changers from the Temple*, which was exhibited at the *Tracing Bosch and Bruegel: Four Paintings Magnified* exhibition (Kadriorg Art Museum, 2011), and did the conservation and research of the painting *View of Mount Vesuvius a Day Before the Volcanic Eruption*, for the exhibition *Aivazovski. Pursuit of the Ideal* (Kadriorg Art Museum, 2018). He has been a guest lecturer and has taught workshops on the history of painting techniques and technology at the Estonian Academy of Arts. He is a member of the Estonian Museum Association and International Council of Museums (ICOM).

Kadi Polli, PhD, on Eesti Kunstimuuseumi filiaali Kumu kunstimuuseumi direktor. Ta õppis kunstiajalugu Tartu Ülikoolis, Christian-Albrechti Ülikoolis Kielis ja Eesti Kunstiakadeemias ning kaitses 2019. aastal Tartu Ülikoolis doktoritöö „Valgustuskunst. Balti kunstiharrastusest ja joonistuspraktikatest 18. ja 19. sajandi vahetusel“. 2002–2013 oli ta Kadrioru kunstimuuseumi direktor, 2013–2016 kunstiajaloo lektor Tartu Ülikoolis. Põhiliseks uurimissuunaks on baltisaksa kunst ja visuaalkultuur, kunstiharrastus ja -haridus. Ta on kureerinud näitusi vanemast saksa, baltisaksa ja eesti kunstist, näiteks „Dresdeni ja Peterburi vahel. Kunstnikest kaksikvennad von Kugelgenid“ (2015), ning Kumu kunstimuuseumi uue püsiekspositsiooni „Identiteedimaastikud. Eesti kunst 1700–1945“ (koos Linda Kaljundiga, 2021). Ta on kirjutanud arvukalt artikleid, koostanud katalooge ja teinud kaastööd koguteosele „Eesti kunsti ajalugu“. Aastatel 2014–2017 oli Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühingu esinaine.

Kadi Polli, PhD, is Director of the Kumu Art Museum, a branch of the Art Museum of Estonia. She studied art history at the University of Tartu, Christian-Albrecht University in Kiel and the Estonian Academy of Arts. In 2019, she defended her PhD thesis, *Enlightenment Art. Baltic Dilettanti and Drawing Practices at the Turn of the 19th Century* at the University of Tartu. She served as the director of the Kadriorg Art Museum from 2002 to 2013, and lectured on art history at the University of Tartu from 2013 to 2016. Her main research areas are Baltic German art and visual culture, amateur art and art education. She has curated exhibitions of early German, Baltic German and Estonian art, for example *Between Dresden and St. Petersburg. Artist Twin Brothers von Kugelgen* (2015), and *Landscapes of Identity. Estonian Art 1700–1945*, the new permanent exhibition (with Linda Kaljundi, 2021) of the Kumu Art Museum. She has written numerous articles, compiled catalogues and contributed to the series *History of Estonian Art*. From 2014 to 2017, she was the chairman of the Estonian Society of Art Historians and Curators.

Elnara Taidre, PhD, on Eesti Kunstimuuseumi graafikakogu juhataja. 2016. aastal kaitses ta Eesti Kunstiakadeemias doktorikraadi väitekirjaga „Mudel, metafoor, mäng. Omamütoloogiline tervikkunsteos visuaalkunstis 20. sajandi paradigmapuhetuse kontekstis“. Ta on avaldanud artikleid Tõnis Vindi, Vello Vinna ja teiste eesti graafikute loomingust ning jooksvat kunstikriitikat, kureerinud näitusi ja koostanud katalooge. Ta on seotud Tallinna Graafika-triennaali korraldamisega. Taidre on pälvinud tunnustusi Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühingult ja Eesti Kultuurkapitalilt, tema koostatud raamat „Tõnis Vint ja tema esteetiline universum“ on saanud Eesti Muuseumiühingu teadusauhinna.

Elnara Taidre, PhD, Head of the Prints and Drawings Collection of the Art Museum of Estonia. In 2016, at the Estonian Academy of Arts, she defended her doctoral thesis *Model, Metaphor, Play. The Total Mythological Work of Art in the Context of Paradigm Shift in the 20th Century*. She has published articles about the works of Tõnis Vint, Vello Vinn and other Estonian graphics, as well as contemporary art reviews. She has also curated exhibitions and produced catalogues. She has participated in the organisation of the Tallinn Print Triennial, and has received recognition from the Estonian Society of Art Historians and Curators and the Cultural Endowment of Estonia. Her book *Tõnis Vint and His Aesthetic Universe* earned a research award from the Estonian Museum Association.

Varem ilmunud

Previously Published

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 1. Meistriteoste lummus. Koopia 19. sajandil. Koostaja Tiina-Mall Kreem. Kadrioru kunstimuuseum. Kevadkonverents 2006. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2007 = **Schriften des Estnischen Kunstmuseums 1. Im Bann der Meisterwerke. Die Kopie im 19. Jahrhundert.** Herausgeberin Tiina-Mall Kreem. Kunstmuseum Kadriorg. Frühjahrstagung 2006. Tallinn: Estnisches Kunstmuseum, 2007

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 2. Vene valitsejate portreed. Koostaja Aleksandra Murre. Kadrioru kunstimuuseum. Kevadkonverents 2007. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2008 = **Proceedings of the Art Museum of Estonia 2. Portraits of Russian Tsars.** Editor Aleksandra Murre. Kadriorg Art Museum. Spring Conference 2007. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2008

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 3. Ühest sajandist teise. Kristjan ja Paul Raud. Koostaja Mai Levin. Kumu kunstimuuseum. Sügiskonverents 2006. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2008 = **Proceedings of the Art Museum of Estonia 3. From One Century to the Next. Kristjan and Paul Raud.** Editor Mai Levin. Kumu Art Museum. Autumn Conference 2006. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2008.

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 4. Erinevad modernismid, erinevad avangardid. Keskja Ida-Euroopa kunstiprobleemid pärast Teist maailmasõda. Toimetaja Sirje Helme. Kumu kunstimuuseum. Sügiskonverents 2007. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2009 = **Proceedings of the Art Museum of Estonia 4. Different Modernisms, Different Avant-Gardes. Problems in Central and Eastern European Art after World War II.** Editor Sirje Helme. Kumu Art Museum. Autumn Conference 2007. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2009

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 5. Šveitsi maastikud Balti valgustusaja kunstis. Koostaja Kadi Polli. Kadrioru kunstimuuseum. Kevadkonverents 2008. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2009 = **Schriften des Estnischen Kunstmuseums 5. Schweizer Landschaften in der baltischen Kunst.** Herausgeberin Kadi Polli. Kunstmuseum Kadriorg. Frühjahrstagung 2008. Tallinn: Estnisches Kunstmuseum, 2009

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 1 [6]. Balti biidermeier. Panoraame ja lähivaatlusi. Toimetajad Anu Allikvee, Tiina-Mall Kreem. Kadrioru kunstimuuseum. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2011 = **Proceedings of the Art Museum of Estonia 1 [6]. Baltic Biedermeier. Panoramas and Introspections.** Editors Anu Allikvee, Tiina-Mall Kreem. Kadriorg Art Museum. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2011

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 2 [7]. Tehniline kunstiajalugu – kunstiajaloo tehnikad? Koostaja Greta Koppel. Kadrioru kunstimuuseum. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2012 = **Proceedings of the Art. Museum of Estonia 2 [7]. Technical Art History – Technics of Art History?** Editor Greta Koppel. Kadriorg Art Museum. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2012

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 3 [8]. Kunst ja reaalspoliitika. Koostaja Sirje Helme. Kumu kunstimuuseum. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2013 = **Proceedings of the Art Museum of Estonia 3 [8]. Art and Political Reality.** Editor Sirje Helme. Kumu Art Museum. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2013

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 4 [9]. Naiskonstnik ja tema aeg. Koostaja Kersti Koll. Adamson-Ericu muuseum. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2014 = **Proceedings of the Art Museum of Estonia 4 [9]. A Woman Artist and Her Time.** Editor Kersti Koll. Adamson-Eric Museum. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2014

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 5 [10]. Kunstnik ja Kleio. Ajalugu kunstis 19. sajandil. Koostaja Tiina-Mall Kreem. Kadrioru kunstimuuseum. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2015 = **Proceedings of the Art Museum of Estonia 5 [10]. The Artist and Clio. History and Art in the 19th Century.** Editor Tiina-Mall Kreem. Kadriorg Art Museum. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2015 = **Schriften des Estnischen Kunstmuseum 5 [10]. Der Künstler und Klio. Geschichte und Kunst im 19. Jahrhundert.** Herausgeberin Tiina-Mall Kreem. Kunstmuseum Kadriorg. Tallinn: Estnisches Kunstmuseum, 2015

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 6 [11]. Jagatud praktikad. Kunstiliikide põimumised sotsialistliku Ida-Euroopa kultuuris. Koostaja Anu Allas. Kumu kunstimuuseum. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2016 = **Proceedings of the Art Museum of Estonia 6 [11]. Shared Practices: the Intertwinement of the Arts in the Culture of Socialist Eastern Europe.** Editor Anu Allas. Kumu Art Museum. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2016

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 7 [12]. Natuuri rikkus. Loodusläheduse idee ja Düsseldorfil maalikoolkond. Koostaja Tiina Abel. Kumu kunstimuuseum. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2017 = **Schriften des Estnischen Kunstmuseum 7 [12]. Der Reichtum der Natur. Die Idee der Naturnähe und die Düsseldorfer Malerschule.** Herausgeberin Tiina Abel. Kunstmuseum Kumu. Tallinn: Estnisches Kunstmuseum, 2017

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 8 [13]. Uurimusi Eesti Kunstimuuseumi kogudest. Koostajad Kersti Kuldna-Türkson, Ulrika Jõemägi. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2018 = **Proceedings of the Art Museum of Estonia 8 [13]. Papers on the Collections of the Art Museum of Estonia.** Editors Kersti Kuldna-Türkson and Ulrika Jõemägi. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2018

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 9 [14]. Kaotatud ja leitud ruumid: ümberpaiknemised 1990. aastate Ida-Euroopa kunstis ja ühiskonnas. Koostaja Anu Allas. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2019 = **Proceedings of the Art Museum of Estonia 9 [14]. Lost and Found Spaces: Displacements in Eastern European Art and Society in the 1990s.** Editor Anu Allas. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2019

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 10 [15]. Sümbolistlik kunst Läänemere piirkonnas 1880–1930. Koostaja Liis Pählapuu. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2020 = **Proceedings of the Art Museum of Estonia 10 [15]. Symbolist Art and the Baltic Sea Region 1880–1930.** Editor Liis Pählapuu. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2020

Eesti Kunstimuuseumi Toimetised 11 [16]. Naiskunstnikud Balti ja Põhjamaade muuseumides. Koostaja Anu Allas. Tallinn: Eesti Kunstimuuseum, 2021 = **Proceedings of the Art Museum of Estonia 11 [16]. Women Artists in Baltic and Nordic Museums.** Editor Anu Allas. Tallinn: Art Museum of Estonia, 2021